

E timpul să luăm în serios economisirea energiei

Luciana Miu

OP ED | Mai 2022

Inviaza cu totul iresponsabilă a Ucrainei de către Federația Rusă a declanșat în Europa un efort masiv de reducere a dependenței de importurile de gaze naturale rusești. Acesta devine o mișcare către independența energetică și un viitor prietenos cu mediul, în care pot participa toți cetățenii, adesea descumpăniți de incapacitatea de a contribui la rezolvarea greoaiei probleme geopolitice și climatice cu care se confruntă societatea.

Vorbim aici de **economisirea energiei**, primul pas în crearea unui sistem energetic mai sigur, mai ieftin și mai prietenos cu mediul, dar și o măsură esențială în contextul actualei crize geopolitice, care poate priva regimul de la Kremlin de însemnate sume încasate de la statele europene în timpul războiului. Recent, Comisia Europeană [a îndemnat toate Statele Membre](#) să implementeze măsuri de economisire a energiei, iar premierul Italian Mario Draghi le-a rezumat necesitatea printr-o singură întrebare retorică: „[Vrem pace sau vrem aer condiționat?](#)”

Românii își pot eficientiza consumul de energie

Deși România este relativ privilegiată în rândul statelor europene, dată fiind dependența mai mică de importurile de gaze din Federația Rusă, sustenabilitatea consumului actual de energie este pusă sub semnul întrebării. [Importurile din ce în ce mai crescute](#) de gaze naturale, care sunt resurse concentrate geografic și încărcate geopolitic, pot periclita securitatea energetică. În același timp, criza prețurilor energetice (exacerbată tot de comportamentul Federației Ruse) adâncește fenomenul sărăciei energetice. Nu în ultimul rând, emisiile de dioxid de carbon și metan, cauzate de consumul de gaze naturale, conduc la schimbări climatice ireversibile ale căror efecte încep să se resimtă puternic în România, inclusiv prin secete, valuri de căldură și inundații.

Este clar că în România există oportunități semnificative de reducere a consumului de gaze și de diminuare a presiunii pe care acesta îl exercită asupra cetățenilor și mediului. Primul pe listă trebuie să fie consumul aferent clădirilor, singurul segment de consum care a înregistrat o creștere după 1990. Sectorul de încălzire și furnizare de apă caldă este, în mare măsură, dependent de gaze, iar aici consumatorii pot juca un rol direct, prin măsuri simple de economisire a agentului termic. Chiar dacă sezonul de încălzire s-a încheiat, este imperativ să se prioritizeze aceste măsuri: unele sunt valabile tot anul, iar altele vor genera economii de agent termic în iarna ce urmează, care ar putea fi marcată de evenimente similare cu iarna tocmai încheiată.

Ce putem face pe termen scurt?

Pe termen scurt, putem evalua performanța energetică a clădirilor pe care le deținem sau utilizăm, luând măsuri de izolare termică, instalare de surse alternative de energie electrică și încălzire (precum panouri fotovoltaice sau pompe de căldură), pe care să le aplicăm până la viitorul sezon de încălzire. Acestea ne pot asigura o performanță mult îmbunătățită în consumul de energie, care să provină și din surse regenerabile.

Bineînțeles, astfel de intervenții pot fi costisitoare, iar unele cer aprobarea autorităților, cu întârzierile și birocrăția asociate. Cu toate acestea, ne putem pregăti pentru iarnă prin aplicarea de măsuri simple și formarea de noi obiceiuri de economisire a căldurii și apei calde. Pe acestea le putem adopta direct și imediat, indiferent dacă suntem proprietari sau chiriași.

Să reducem temperatura setată din termostat. Temperatura ambientală medie în locuințele din România este de [22 grade](#), cu două grade mai mult decât în Franța sau Marea Britanie. Ca locatari, putem regla temperaturile de confort, ținând cont că reducerea temperaturii interioare cu 1-2°C nu afectează, ce mai probabil, confortul termic. Reducerea temperaturii interioare prin termostat poate duce la economisiri semnificative și facturi reduse: o scădere cu 1°C poate economisi 7% din consumul total de căldură într-o gospodărie, echivalent în medie cu până la 900 kWh/an (sau 282 lei/an¹). În condițiile crizei prețurilor energetice, care poate continua și iarna viitoare, economisirile la facturi aduc un beneficiu important consumatorilor care se confruntă acum cu un cost de trai mai ridicat. Oprirea încălzirii în spațiile neutilizate (de exemplu, sufrageria în timpul nopții sau întreaga locuință, când este neocupată) poate conduce, de asemenea, la economisiri suplimentare de căldură.

Conform [unui studiu EPG](#), reducerea voluntară a temperaturii ambientale cu 1-2°C în locuințele urbane cu centrale murale și în unele clădiri publice și comerciale ar putea duce la economii echivalente cu 8,6-16,7%, respectiv, din deficitul de gaze care ar rezulta în urma sistării importurilor din Federația Rusă.

Să schimbăm setările centralelor. În cazul în care centralele de apartament nu sunt reglate la setările cele mai eficiente, modificarea acestora poate reduce consumul, atât pentru producția de căldură, cât și pentru cea de apă caldă. Deoarece marca și modelele centralelor variază, cea mai bună soluție este consultarea manualului de utilizare sau o convorbire cu producătorul.

Să adoptăm măsuri alternative pentru menținerea confortului termic. Repararea geamurilor neetanșe și tragerea perdelelor iarna permite reținerea mai bună a căldurii, mai ales în locuințele prost izolate termic. De asemenea, oprirea încălzirii în bucătărie reduce consumul de căldură, menținând în același timp confortul termic.

Să aplicăm măsuri simple de eficiență energetică. Unele măsuri de economisire a energiei sunt simple și ieftine. Printre acestea se numără instalarea de căptușeală pe marginile ușilor, pentru a asigura etanșeitatea și a limita pierderile de căldură, sau folosirea de folie de aluminiu montată în spatele caloriferelor, pentru a reflecta căldura care s-ar putea pierde prin pereți, înapoi în spațiul interior (mai ales la locuințele neizolate termic).

¹ Dacă aceste economii par mici, trebuie amintit că prețul gazelor naturale este plafonat (0,31 lei/kWh) până la 31 martie 2023. O ofertă-tip actuală de la un mare furnizor, în schimb, este [0,66 lei/kWh](#) cu TVA inclus, astfel o reducere de 900 kWh/an ar fi echivalentă cu 594 lei/an la prețuri neplafonate.

În același timp, putem aplica și măsuri de economisire care sunt valabile pe toată durata anului.

Să limităm consumul de apă caldă. În gospodăriile din România, [majoritatea apei calde](#) este consumată la duș (44%). Reducerea timpului petrecut la duș și a temperaturii apei poate reduce consumul de gaze. Același lucru se aplică și la spălarea rufelor, în cazul în care mașina de spălat este mai veche și conectată direct la o sursă de apă caldă. Mașinile de spălat mai noi sunt conectate doar la sursa de apă rece, pe care o încălzesc pe bază de electricitate în timpul ciclului de spălare. De asemenea, multe au acum setări de spălare la 30°C, spre exemplu, care pot economisi [până la 40%](#) din consumul de energie tipic.

Să reducem consumul de electricitate, mai ales de aer condiționat. Aparatele pe bază de energie electrică consumă în mod indirect gaze naturale, dacă electricitatea este produsă în termocentrale pe bază de gaze. Reducerea consumului de electricitate prin stingerea becurilor în camerele neocupate, oprirea televizoarelor și a calculatoarelor când nu sunt folosite și reducerea intensității aerului condiționat, precum și deschiderea geamurilor vara pentru a menține răcoarea, pot astfel reduce consumul de gaze naturale.

Toate măsurile de mai sus se pot aplica și în clădirile comerciale și publice (unde sunt relevante), de exemplu centre comerciale și magazine, și instituții publice și școli. În aceste clădiri, economiile de energie pot deveni și vectori de conștientizare și educație publică, pe lângă impactul de reducere al consumului de gaze.

Reducerea dependenței de gaze depinde de noi toți

Consumatorii au un rol cheie în crearea unui sistem energetic adecvat în România. Chiar și atunci când viteza de reacție a autorităților române este lentă, în vreme ce viteza schimbărilor geopolitice și climatice este fulgerătoare, fiecare kWh economisit este un pas în direcția unor locuințe sigure, sustenabile și demne de secolul XXI.

Este la latitudinea fiecăruia dintre noi să facem primul pas către evitarea risipei de energie.